

Obsah

Předmluva	7
Systematický přehled	11
Úvod	21
Od raného buddhismu k pozdním školám • Jak Buddhovo učení ovládlo Asii – především Tibet • Dřevotisk, vymírající umění • Kánon symbolů: postoje, gesta, atributy	
Buddhové	47
Historický Buddha Gautama • Dřívější buddhové • Budoucí buddhové • Pět transcendentních buddhů a ádibuddhové • Buddhové doznání a léčiví buddhové	
Bódhisattvové	107
Transcendentní bódhisattvové	
Bozi	139
Bohové a bohyně • Božstva hněvivého vzezření	
Sádhitové	183
Historické osobnosti	189
Arhati (sthavirové) • Áčárjové a guruové indického původu • Siddhové • Padmasambhavovi žáci • Kulturní hrdinové, áčárjové a guruové tibetského původu	
Literatura	317
Rejstřík	323

Systematický přehled

<i>Buddhové</i>	47
1.0 Historický Buddha Gautama (563–483 př. Kr.)	47
1.1 Narození Buddhy	49
1.2 Sedm kroků	49
1.3 Princ Siddhártha	49
1.4 Siddhártha se stává potulným mnichem	51
1.5 Siddhártha jako asketa	51
1.6 Zkoušky před osvícením	52
1.7 Setkání Buddhy s pěti někdejšími druhy v askezi	53
1.8 Buddha je vyzván, aby vyložil své učení	53
1.9 První kázání	54
1.10 Buddha při meditaci	55
1.11 Jako hlava mnišského řádu	55
1.12 Buddha při obchůzce za almužnou	56
1.13 Buddha v kruhu světců	57
1.14 Návštěva v nebi třiatřicítky (bohů)	59
1.15 Buddha na lvím trůnu	59
1.16 Buddha Gautama putuje po území Indie	61
1.17 Buddha jako učitel bohů a lidí	62
1.18 Buddha zakládá tradici beze slov	62
1.19 Buddhova smrt	63
1.20 Zpopelnění	64
1.21 Rozdelení Buddhových ostatků	65
1.22 Kolo nauky	65
1.23 Kolo bytí	67
1.23.1 Hybné síly znovuzrozování a cesta karmanu	67
1.23.2 Šest říší znovuzrození	69
1.23.3 Vztah podmíněnosti	71
2.0 Dřívější buddhové	73
2.1 Dřívější buddha Dípankara	74
2.2 Dřívější buddha Vipašjin	75
2.3 Dřívější buddha Šikhin	75
2.4 Dřívější buddha Višvabhudž	75
2.5 Dřívější buddha Krakučchanda	76

2.6 Dřívější buddha Kanakamuni	76
2.7 Dřívější buddha Kášjapa	77
 3.0 Budoucí buddhové	77
3.1 Budoucí buddha Maitréja	77
 4.0 Pět transcendentních buddhů (džinů)	78
4.1 Transcendentní buddha Akšóbhja	80
4.2 Transcendentní buddha Ratnasambhava	81
4.3 Transcendentní buddha Amitábha	83
4.3.1 Transcendentní buddha Amitájus	84
4.3.2 Ráj Sukhávatí	85
4.4 Transcendentní buddha Amóghasiddhi	88
4.5 Transcendentní buddha Vairočana	91
4.6 Pět transcendentních buddhů v mandale	93
4.7 Ádibuddha	95
4.7.1 Ádibuddha Vairočana	95
4.7.2 Ádibuddha Vadžrasattva	95
4.7.3 Ádibuddha Vadžradhara	96
4.7.4 Ádibuddha Samantabhadra	97
4.7.5 Systém pěti džinů a ádibuddhů v názorném přehledu	100
4.8 Skupina 35 buddhů doznání	101
4.9 Osm léčivých buddhů	104
 <i>Bódhisattvové</i>	107
5.0 Transcendentní bódhisattvové	107
5.1 Transcendentní bódhisattva Avalókitéšvara	108
5.1.1 Avalókitéšvara jako Sinhanáda Lókéšvara	110
5.1.2 Avalókitéšvara jako Brahmadanda Lókéšvara	112
5.1.3 Avalókitéšvara jako Šadakšarí Lókéšvara	112
5.1.4 Avalókitéšvara jako Háláhala Lókéšvara	113
5.1.5 Avalókitéšvara jako Padmapáni	114
5.1.6 Avalókitéšvara jako Višnukánta Lókéšvara	115
5.1.7 Avalókitéšvara jako Dharmadhátu Lókéšvara	115
5.1.8 Avalókitéšvara jako Kamandalu Lókéšvara	116
5.1.9 Avalókitéšvara jako Amóghapáša Lókéšvara	116
5.1.10 Avalókitéšvara jako Ékádašamahákarunika Lókéšvara	117
5.1.11 Avalókitéšvara jako Sahasrabhudža Lókéšvara	118
5.2 Transcendentní bódhisattva Ákášagarbha	119
5.3 Transcendentní bódhisattva Vadžrapáni	120
5.4 Transcendentní bódhisattva Kšitigarbha	121
5.5 Transcendentní bódhisattva Sarvanívaranavíškambhin	122

5.6 Transcendentní bódhisattva Nátha Maitréja	123
5.7 Transcendentní bódhisattva Samantabhadra	124
5.8 Transcendentní bódhisattva Maňdžušrí	124
5.8.1 Arapačana Maňdžušrí	125
5.8.2 Sinhásana Maňdžušrí (Maňdžughóša)	127
5.8.3 Čaturbhudža Maňdžušrí	129
5.8.4 Námasangíti Maňdžušrí	130
5.9 Transcendentní bódhisattva Ratnapáni	131
5.10 Transcendentní bódhisattva Višvapáni	131
5.11 Ženský transcendentní bódhisattva Tára	132
5.11.1 Sitatára, Bílá Tára	132
5.11.2 Bílá Tára jako Sitátapatra	134
5.11.3 Bílá Tára jako Ušnísavidžaja	134
5.11.4 Šjámatára, Zelená Tára	135
5.11.5 Zelená Tára jako Khadiravaní	135
5.11.6 Zelená Tára jako Mahášrí	136
5.11.7 Zelená Tára jako Džángulí	137
5.12 Transcendentní (ženský) bódhisattva Pradžňápáramita	137
 <i>Bozi</i>	139
6.1 Ochranná bohyně Máríčí	139
6.2 Bohyně blahobytu Vasudhára (Vasundhára)	140
6.3 Bohyně šestí Aštamangaladéví	141
6.4 Sarasvatí, bohyně umění k poslechu	142
6.5 Varuna, bůh vod	143
6.6 Pět blahovolných sester	143
6.6.1 Víla Dírghájuší	143
6.6.2 Víla Sumukhí	144
6.6.3 Víla Sumatí	144
6.6.4 Víla Sukánthí	144
6.6.5 Sugati	145
6.7 Čtyři strážci světových stran	145
6.7.1 Dhrtaráštra, strážce Východu	146
6.7.2 Virúdhaka, strážce Jihu	146
6.7.3 Virúpákša, strážce Západu	147
6.7.4 Vaišravana (Džambhala, Kubéra), strážce Severu a pokladů	148
6.8 Veliký jakša Jangleber	148
6.9 Vadžrasádhu, ochránce věsteb	150
6.10 Bohyně-prostřednice: dákiní a jóginí	151
6.10.1 Buddhadákiní	152
6.10.2 Vadžradákiní a -joginí	152
6.10.3 Ratnadákiní	153

6.10.4 Padmadákiní	154
6.10.5 Višva(vadžra)dákiní	154
6.10.6 Karmadákiní	154
6.10.7 Sarvabuddhadákiní a -jóginí	155
6.10.8 Jóginí Vidjádhari	156
6.10.9 Vadžravárhídákiní a -jóginí	156
6.10.10 Sinhavaktradákiní	158
6.10.11 Vjágahravaktradákiní	158
6.10.12 Rkšavaktradákiní	159
6.10.13 Lámádákiní (-jóginí)	159
6.11 Kouzelnice Uddijána Kurukulla	160
7.0 Hněvivá božstva: osm dharmapálů	161
7.1 Dharmapála Jamántaka (Jamári, Vadžrabhairava)	162
7.2 Ženský dharmapála (Šrif) Děví (Lhamo)	167
7.3 Dharmapála Sitabrahman	169
7.4 Dharmapála Begce	169
7.5 Dharmapála Jama	170
7.6 Dharmapála Kubéra	171
7.7 Dharmapála Mahákála	171
7.8 Dharmapála Hajagríva	174
8.0 Vedlejší božstva hněvivého vzezření	178
8.1 Bůh deště Vadžrapáni	178
8.2 Obhájce zemřelých (?) Ačala	179
8.3 Planetární božstvo Ráhu	180
<i>Sádhitové</i>	183
9.1 Sádhita Guhjasamádža	183
9.2 Sádhita Čakrasanvara	184
9.3 Sádhita Héavadžra (Héruka)	186
9.4 Sádhita Kálačakra	188
<i>Historické osobnosti</i>	189
10.0 Arhati (sthavirové)	189
10.1 Arhat Šáriputra (?564–486 př. Kr.)	190
10.2 Arhat Maudgaljájana (?564–486 př. Kr.)	190
10.3 Arhat Abhéda (6./5. stol. př. Kr.)	191
10.4 Arhat Adžita (6./5. stol. př. Kr.)	192
10.5 Arhat Angadža	192
10.6 Arhat Bhadra (6./5. stol. př. Kr.)	194
10.7 Arhat Čúdapanthaka (6./5. stol. př. Kr.)	194

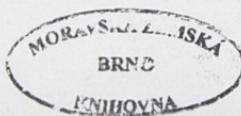
10.8 Arhat Gópaka	195
10.9 Arhat Kálika	195
10.10 Arhat Kanaka Bháradvádža	196
10.11 Arhat Kanakavatsa	196
10.12 Arhat Nágaséna	197
10.13 Arhat Nakula (6./5. stol. př. Kr.)	198
10.14 Arhat Panthaka (6./5. stol. př. Kr.)	199
10.15 Pindóla Bháradvádža (6./5. stol. př. Kr.)	199
10.16 Arhat Ráhula (6./5. stol. př. Kr.)	200
10.17 Arhat Vadžríputra	201
10.18 Arhat Vanavásá (6./5. stol. př. Kr.)	201
10.19 Laický arhat Dharmatala	202
10.20 Laický (?)arhat Hwašang	203
 11.0 Áčárjové a guruové indického původu	204
11.1 Áčárja Nágárdžuna (1./2. stol. po Kr.)	204
11.2 Áčárja Árjadéva (2. stol. po Kr.)	205
11.3 Áčárja Asanga (asi 290–360)	206
11.4 Áčárja Vasubandhu (316–396)	207
11.5 Áčárja Dinnága (4./5. stol.)	208
11.6 Áčárja Dharmakírti (asi 600–650)	210
11.7 Áčárja Čandrakírti (6./7. stol.)	210
11.8 Áčárja Šántidéva (695–asi 730)	211
11.9 Áčárja Šántarakšita (750–802)	211
11.10 Áčárja Padmasambhava (8. stol.)	213
11.10.1 Padmasambhava jako mladý áčárja	216
11.10.2 Padmasambhava jako Šákjasinha	217
11.10.3 Padmasambhava a jógini Mandárava	217
11.10.4 Padmasambhava jako Guru slunečních paprsků	218
11.10.5 Padmasambhava jako Lotosový král	219
11.10.6 Padmasambhava jako šiřitel moudrosti	220
11.10.7 Padmasambhava jako Guru utěšitel	221
11.10.8 Padmasambhava jako Guru s hlasem lva	222
11.10.9 Padmasambhava jako „divý muž“	223
11.10.10 Padmasambhava působí zemětřesení	224
11.11 Osm Padmasambhavových učitelů	224
11.11.1 Áčárja Dhanasanskrtá (8. stol.)	225
11.11.2 Áčárja Húmkára (8. stol.)	225
11.11.3 Áčárja Maňdžušímitra (8. stol.)	225
11.11.4 Áčárja Prabháhastin (8. stol.)	226
11.11.5 Áčárja Šántigarbha (8. stol.)	226
11.11.6 Áčárja Vimalamitra (8. stol.)	226

S VĚT BUDDHISTICKÝCH OBRAZŮ

11.11.7 Áčárja Ludub Ņingpo (8. stol.)	227
11.11.8 Áčárja Rongbu Guhja (8. stol.)	227
11.12 Guru Tilópa (928–1009)	228
11.13 Guru Nárópa (956–1040)	228
11.14 Áčárja Atiša Dípankarašrídžnána (982–1054)	229
 12.0 Siddhové	230
12.1 Siddha Ačinta (č. 38)	231
12.2 Siddha Ajógi (č. 26)	232
12.3 Siddha Ananga (č. 81)	232
12.4 Siddha Babbhahi (č. 39)	233
12.5 Siddha Bhadra (č. 24)	233
12.6 Siddha Bhandhé (č. 32)	234
12.7 Siddha Bhikšana (č. 61)	234
12.8 Siddha Busuku Šántidéva (č. 41)	235
12.9 Siddha Čaluki (č. 54)	235
12.10 Siddha Čamari (č. 14)	236
12.11 Siddha Čampaka (č. 60)	236
12.12 Siddha Čapari (č. 64)	236
12.13 Siddha Čatra (č. 23)	237
12.14 Siddha Čaurangi (č. 10)	238
12.15 Siddha Dárika (č. 77)	239
12.16 Siddha Dhahuli (č. 70)	240
12.17 Siddha Dhama (č. 36)	241
12.18 Siddha Dharma (č. 48)	241
12.19 Siddha Dhóbi (č. 28)	241
12.20 Siddha Dhókari (č. 49)	242
12.21 Mahásiddha Dómbo (č. 4)	242
12.22 Mahásiddha Ghantapáda (č. 52)	243
12.23 Siddha Górákša (č. 9)	244
12.24 Siddha Górrura (č. 55)	245
12.25 Siddha Indrabhúti (č. 42)	246
12.26 Siddha Džálandhara (č. 46)	246
12.27 Siddha Džajánanda (č. 58)	246
12.28 Siddha Kala (č. 27)	247
12.29 Siddha Kalakala (č. 68)	248
12.30 Mahásiddha Kambala (č. 30)	248
12.31 Siddha Kampari (č. 45)	249
12.32 Jóginí Kanakhala (č. 67)	249
12.33 Mahásiddha Kánha (č. 17)	249
12.34 Siddha Kankana (č. 29)	251
12.35 Siddha Kankari (č. 7)	251

SYSTEMATICKÝ PŘEHLED

12.36	Siddha Kantali (č. 69)	252
12.37	Siddha Kapála (č. 72)	252
12.38	Siddha Karnari Árjadéva (č. 18)	253
12.39	Siddha Khadga (č. 15)	254
12.40	Siddha Khandi (č. 25)	254
12.41	Siddha Kirava (č. 73)	255
12.42	Siddha Kókali (č. 80)	255
12.43	Siddha Kótali (č. 44)	256
12.44	Siddha Kuči (č. 35)	257
12.45	Mahásiddha Kukkuri (č. 34)	258
12.46	Siddha Kumari (č. 63)	258
12.47	Jóginí Lakšmínkara (č. 82)	259
12.48	Siddha Lílapáda (č. 2)	260
12.49	Siddha Lučíka (č. 56)	261
12.50	Siddha Lúipa (č. 1)	261
12.51	Siddha Mahi (č. 37)	262
12.52	Jóginí Manibhadra (č. 65)	262
12.53	Siddha Médina (č. 50)	263
12.54	Jóginí Mékhala (č. 66)	263
12.55	Siddha Mékó (č. 43)	264
12.56	Siddha Mína (č. 8)	265
12.57	Mahásiddha Nágabódhi (č. 76)	265
12.58	Mahásiddha Nágárdžuna (č. 16)	267
12.59	Siddha Nalina (č. 40)	268
12.60	Mahásiddha Nárópa (č. 20)	268
12.61	Siddha Niguna (č. 57)	270
12.62	Siddha Pačari (č. 59)	271
12.63	Siddha Panaha (č. 79)	271
12.64	Siddha Pankadža (č. 51)	272
12.65	Siddha Putali (č. 78)	272
12.66	Siddha Ráhula (č. 47)	273
12.67	Siddha Sakara (č. 74)	273
12.68	Siddha Šáli (č. 21)	274
12.69	Siddha Samudra (s. 83)	275
12.70	Siddha Šánti (č. 12)	276
12.71	Mahásiddha Saraha (č. 6)	277
12.72	Siddha Sarvabhakša (č. 75)	278
12.73	Mahásiddha Šavari (č. 5)	278
12.74	Siddha Tandhé (č. 33)	279
12.75	Siddha Tanti (č. 13)	280
12.76	Siddha Téló (č. 62)	280
12.77	Siddha Téngi (č. 31)	280

12.78	Siddha Thagana (č. 19)	281
12.79	Mahásiddha Tilópa (č. 22)	282
12.80	Siddha Udhili (č. 71)	282
12.81	Siddha Vínápáda (č. 11)	283
12.82	Mahásiddha Virúpa (č. 3)	284
12.83	Siddha Vjáli (č. 84)	285
12.84	Siddha Jógi (č. 53)	285
13.0	Padmasambhavovi žáci	286
13.1	Lobma král Thisong Decán (742–798)	287
13.2	Jóginí Ješe Cchogjal (asi 757–817)	289
13.3	Lobma Vairóčana (8. stol.)	289
13.4	Lobma Sanggjä Ješe (8./9. stol.)	290
13.5	Lobma Gjalwa Cchogjang (8. stol.)	291
13.6	Lobma Namkħā Āningpo (8. stol.)	291
13.7	Ješe Žönnu (8. stol.)	292
13.8	Lobma Palgji Ješe (8. stol.)	292
13.9	Lobma Palgji Sengge (8. stol.)	293
13.10	Lobma Dordže Dündžom (8. stol.)	293
13.11	Lobma Ješejang (8./9. stol.)	293
13.12	Lobma Sogpo Lhapal (8. stol.)	294
13.13	Lobma Ješede	294
13.14	Lobma Kharčhen Palgji Wangčhug (8. stol.)	294
13.15	Lobma Juda Āningpo (8./9. stol.)	295
13.16	Lobma Dänma Ce Mang	295
13.17	Lobma Kawa Palceg (8. stol.)	295
13.18	Lobma Gjalwā Lodö (8. stol.)	296
13.19	Lobma Khjeučhung Locá Ješe (8. stol.)	296
13.20	Lobma Tänpa Namkha (8. stol.)	297
13.21	Lobma Odgan Palgji Wangčhug (8. stol.)	297
13.22	Lobma Rinčhenčhog (8. stol.)	297
13.23	Lobma Palgji Dordže (8./9. stol.)	298
13.24	Lobma Könčhog Džungnä (8. stol.)	298
13.25	Lobma Gjalwa Čhangčhub (8. stol.)	299
13.26	Šelkar Dordžeccho (8./9. stol.)	299
13.27	Princ Mutig Cänpo (8./9. stol.)	300
13.28	Bhikšu Tingdzin Zangpo (8. stol.)	300
13.29	Ngomseö (8. stol.)	300
14.0	Kulturní hrdinové, áčárjové a guruové tibetského původu	301
14.1	Král Songcän Gampo (asi 617–649)	301
14.2	Tvůrce písma Thönmi Sambhotá (7. stol.)	302

S Y S T E M A T I C K Ý P R E H L E D

14.3	Král Thisong Decän (742–798)	302
14.4	Guru Domtön (1003–1064)	303
14.5	Marpa Překladatel (1012–1097)	303
14.6	Guru Milaräpa (1040–1123)	304
14.7	Guru Gampopa (1097–1153)	308
14.8	Opat Sakja-pandita (1182–1251)	309
14.9	Mahápandita Butön (1290–1364)	310
14.10	Reformátor Congkhapa (1357–1419)	310
14.10.1	Congkhapa na slonu	312
14.10.2	Congkhapa na lvu	313
14.10.3	Congkhapa jako Dómbí Héruka	313
14.11	Stavitel mostů Thangtön Gjalpo (1385–1464)	313
14.12	První dalajlama (1391–1475)	314
14.13	Pátý dalajlama (1617–1682)	314